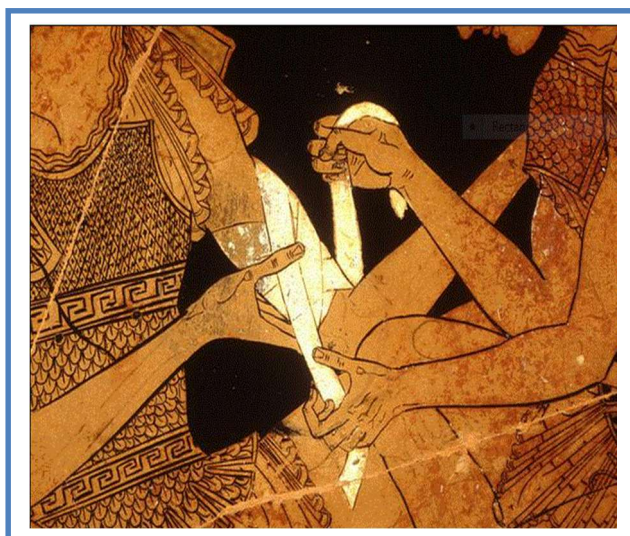


Οδηγός Σπουδών του Προγράμματος

***«Το βίωμα της ασθένειας και η επιστήμη της θεραπείας:
Ανθρωπιστικές Επιστήμες στην Ιατρική»***



ΠΑΤΡΑ, 2026

Περιεχόμενα

A. Γενικά Στοιχεία & Περιγραφή Προγράμματος	3
B. Δομή του Προγράμματος	8
Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος, Αξιολόγηση & Πιστοποίηση	17
Δ. Τρόπος Επιλογής & Εγγραφή στο Πρόγραμμα.....	19

Εικόνα εξωφύλλου: Ερυθρόμορφη κύλικα του ζωγράφου Σωσία (λεπτομέρεια), περίπου 500 π.χ. (ο Αχιλλέας επιδένει το τραύμα του Πάτροκλου). **Πηγή:** Staatliche Museen zu Berlin, Antikensammlung /CC BY-SA 4.0, <https://recherche.smb.museum/detail/686542>

A. Γενικά Στοιχεία & Περιγραφή Προγράμματος

Τίτλος Προγράμματος: «Το βίωμα της ασθένειας και η επιστήμη της θεραπείας:

Ανθρωπιστικές Επιστήμες στην Ιατρική»

Συνολική διάρκεια (σε αριθμό ωρών και αριθμό εβδομάδων): 500ώρες /25 εβδομάδες

Μονάδες ECTS: 20

Μέθοδος υλοποίησης και διαδικασίες παρακολούθησης: Εξ αποστάσεως (περιλαμβάνεται ένα υβριδικό σεμινάριο)

Θεματικό Πεδίο: Ανθρωπιστικών Επιστημών

Διδακτικές Ενότητες του Προγράμματος:

1. Περιγραφή του πεδίου, ιστορικά στοιχεία και ορισμοί
2. Οι απαρχές της ιατρικής και της επιστήμης: από τον μύθο στον λόγο
3. Ιατρική και επιστήμη στο Βυζάντιο
4. Ιατρική και επιστήμη στη νεωτερική εποχή
5. Τεχνολογία, επιστήμη και ιατρική: διάλογος και προκλήσεις
6. Κατανόηση και εξήγηση: όψεις του γνωρίζειν στην ιατρική και τις επιστήμες υγείας
7. Ανθρωπολογία της υγείας και πολιτισμικές προσεγγίσεις της ασθένειας
8. Κοινωνιολογία της υγείας και η περίπτωση της αναπηρίας
9. Φιλοσοφία, Ιατρική και Επιστήμες Υγείας I
10. Φιλοσοφία, Ιατρική και Επιστήμες Υγείας II
11. Θρησκεία και πνευματικότητα I
12. Θρησκεία και πνευματικότητα II
13. Ηθικά διλήμματα και το πεδίο της βιοηθικής I
14. Ηθικά διλήμματα και το πεδίο της βιοηθικής II
15. Το βίωμα της ασθένειας και λογοτεχνία
16. Πάσχειν, θνητότητα και ποιητικός λόγος
17. Αναπαράσταση, όραση και ερμηνεία στη ζωγραφική
18. Κινηματογράφος, μουσική και οδύνη
19. Αφηγηματική Ιατρική και ο θεραπευτικός διάλογος
20. Μελέτη περίπτωσης: Ανακουφιστική – Παρηγορική Ιατρική και το τέλος της ζωής
21. Η θεραπευτική σχέση- Σχεσιακή Ιατρική
22. Όροι της επικοινωνίας: αμφισημία, μεταφορά και ενσυναίσθηση
23. Φροντίδα και πάσχειν: προσεγγίσεις του στόχου της ιατρικής και των επιστημών υγείας
24. Σύγχρονοι προβληματισμοί και το μέλλον του πεδίου των Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ιατρική
25. Ανασκόπηση- αξιολόγηση

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος

Το πεδίο των Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ιατρική (Medical Humanities) αναπτύχθηκε τις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα κυρίως ως προσπάθεια ανάκτησης του «ανθρώπινου προσώπου» της ιατρικής, η απώλεια του οποίου αποδόθηκε στην επικέντρωση στις προόδους της βιοιατρικής τεχνολογίας και τον «αντικειμενικό» επιστημονικό ιατρικό λόγο, παραμερίζοντας το «υποκειμενικό» βίωμα της οδύνης και καθιστώντας «απρόσωπη» την επικοινωνία επαγγελματιών υγείας-ασθενών. Η ενσωμάτωση των ανθρωπιστικών επιστημών στην εκπαίδευση και συνεχιζόμενη κατάρτιση των επαγγελματιών υγείας αποσκοπεί στην καλλιέργεια δεξιοτήτων, όπως η ενσυναίσθηση και η αναστοχαστική πρακτική, στην κατανόηση του βιώματος της υγείας και της ασθένειας όπως και της ευρύτητας των ατομικών και κοινωνικών παραγόντων που καθορίζουν την υγεία, την παροχή φροντίδας υγείας και τη διαχείριση της νόσου από το άτομο, την οικογένεια και την κοινότητα. Η καλλιέργεια «μιας εις βάθος θεώρησης» και η ευαισθησία στην οπτική ποικίλων διαφορετικών ευάλωτων θέσεων, αποτελούν εφόδια που θα μπορούν να είναι επιβοηθητικά για την προαγωγή της πρακτικής σε κάθε επαγγελματικό και καλλιτεχνικό κλάδο, πλην της ιατρικής και των επιστημών υγείας. Επιπλέον, η εκπαίδευση στο πεδίο των Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ιατρική, προάγει την κατανόηση της διεπιστημονικότητας και συμβάλλει στη δημιουργία μιας «κοινής γλώσσας» μεταξύ των διαφόρων επιστημονικών κλάδων στον χώρο της φροντίδας υγείας.

Το Πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί να παρουσιάσει και να μελετήσει τον διάλογο μεταξύ ανθρωπιστικών επιστημών και ιατρικής. Αντλώντας από ένα ευρύ πεδίο γνωστικών αντικειμένων και μεθοδολογιών επιχειρεί να προσφέρει μια σφαιρική αντίληψη της υγείας και του βιώματος της ασθένειας – ιδιαίτερα της χρόνιας και ανίατης νόσου–, των βιοηθικών διλημμάτων και των ορίων της τεχνολογικής-επιστημονικής ιατρικής γνώσης και πρακτικής. Απώτερος στόχος είναι η προαγωγή του κριτικού στοχασμού γύρω από τις θεμελιώδεις αξίες της ιατρικής και της φροντίδας υγείας.

Μια πρωτοτυπία του Προγράμματος είναι η έμφαση σε ελληνικές πηγές κατά τη διαπραγμάτευση των επιμέρους θεματικών ενοτήτων (π.χ. λογοτεχνία, ιστορία ιατρικής και της υγείας, κινηματογράφος- μουσική, κ.ο.κ) καθώς και στον ορθόδοξο χριστιανισμό στην οικεία ενότητα. Επιπλέον, καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα θεματικών ενοτήτων που αφορούν την επικοινωνία ανθρωπιστικών σπουδών, τέχνης και ιατρικής, όπως η λογοτεχνία, οι εικαστικές τέχνες, η ιστορία της ιατρικής, η φιλοσοφία της ιατρικής, η κοινωνιολογία και η ανθρωπολογία της υγείας.

Η ολοκλήρωση του Προγράμματος θα δώσει την ευκαιρία στους/στις εκπαιδευόμενους/ες να μελετήσουν περαιτέρω ειδικότερα θέματα, προάγοντας τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει κατά την παρακολούθησή του. Παράλληλα θα μπορούν να αναπτύξουν κριτικό πνεύμα απέναντι στις σύγχρονες προκλήσεις στον χώρο της υγείας και να αξιοποιήσουν δημιουργικά τη συμβολή των ανθρωπιστικών επιστημών προς μια σφαιρική αντίληψη της ιατρικής, της υγείας και της ασθένειας.

Μετά το πέρας του Προγράμματος, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι σε θέση να:

- αντιλαμβάνονται τον ρόλο των ανθρωπιστικών επιστημών στην ολοκληρωμένη θεώρηση ζητημάτων υγείας και ασθένειας
- κατανοούν την υγεία και την ασθένεια υπό τη συνδυαστική οπτική «αντικειμενικής» επιστήμης/«υποκειμενικής» εμπειρίας των πασχόντων
- αντιλαμβάνονται την έννοια της «ανθρώπινης ιατρικής» και να αναγνωρίζουν τις προκλήσεις που θέτει η βιοτεχνολογική πρόοδος στην επικοινωνία ιατρών-ασθενών και τη λήψη αποφάσεων
- κατανοούν και να περιγράφουν τις ιστορικές, πολιτισμικές, κοινωνικές και πνευματικές νοηματοδοτήσεις της υγείας και της ασθένειας

- αποκτήσουν επίγνωση των διαφορετικών πολιτισμικών και ιστορικών αντιλήψεων της υγείας, της ασθένειας και της αναπηρίας, καθώς και των κοινωνικών καθοριστικών παραγόντων της υγείας, της ασθένειας και των ανισοτήτων υγείας
- αντιληφθούν τη δυναμική της διαθεματικής προσέγγισης ηθικών διλημάτων και προκλήσεων στον χώρο της υγείας
- περιγράψουν τη σημασία βασικών έργων/μελετητών στα επιμέρους πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών, σε συνάφεια με την ιατρική και τις επιστήμες υγείας
- αναπτύξουν δεξιότητες ενσυναίσθησης, συνεργασίας και επικοινωνίας με τους χρήστες των υπηρεσιών υγείας
- διαμορφώσουν μια σφαιρική θεώρηση της υγείας, της ασθένειας, του πάσχειν (suffering) και της ίασης (healing)
- αναπτύξουν κριτική σκέψη πάνω στην ιατρική γνώση και τον ιατρικό λόγο και να μπορούν να αναλογιστούν τις ηθικές, δεοντολογικές, ψυχοκοινωνικές και πνευματικές συνιστώσες που αφορούν την άσκηση της ιατρικής και των επιστημών υγείας
- αποκτήσουν διεπιστημονική θεώρηση στη βάση του διαλόγου ανθρωπιστικών επιστημών-ιατρικής
- διαθέτουν βασικές γνώσεις και κίνητρα για την προαγωγή της σχετικής έρευνας
- αναπτύξουν δεξιότητες για την αναζήτηση, αξιολόγηση και δημιουργική χρήση δεδομένων και πηγών.

Σε ποιους/ες απευθύνεται το Πρόγραμμα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε απόφοιτους/ες ιατρικών σχολών και άλλων επαγγελματιών υγείας, καθώς και σε απόφοιτους/ες πανεπιστημίων διαφόρων γνωστικών πεδίων, με ενδιαφέρον για τη σχέση ανθρωπιστικών σπουδών και ιατρικής/επιστημών υγείας, σε επαγγελματίες υγείας διαφόρων ειδικοτήτων καθώς και σε μέλη της δημόσιας σφαίρας με σχετικό ενδιαφέρον.

Στοιχεία Επιστημονικά Υπεύθυνης

Ονοματεπώνυμο: Μαρία Μπούρη

Ιδιότητα: Ιατρός, MA Med Hum, PhD, Dip Pall Med, Επ. Συνεργάτης Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Email Επιστημονικά Υπεύθυνης: mg.bouri@gmail.com

Σχολή: Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Εργαστήριο Επικοινωνίας της Επιστήμης, της Τεχνολογίας και της Ιατρικής, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)

Πλήρες βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπεύθυνης

<https://scholar.google.com/citations?user=JWywdKgAAAAJ&hl=en>

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπεύθυνης



Η **Μαρία Μπούρη** είναι Παιδιάτρος, απόφοιτη και διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει μετεκπαιδευτεί στο πεδίο «Ανθρωπιστικές Επιστήμες στην Ιατρική» (Master of Arts in Medical Humanities, University of Wales, Swansea) και στην «Ανακουφιστική (Παρηγορική) Ιατρική» (Diploma in Palliative Medicine, University of Wales, College of Medicine). Από το 2001 εργάζεται στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και παράλληλα συμμετέχει σε προγράμματα κατάρτισης και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων. Συνεργάζεται επίσης με το Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής παρέχοντας ερευνητικό και διδακτικό έργο και παράλληλα εκπονεί μεταδιδακτορική έρευνα στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου. Είναι συγγραφέας άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά και κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα (ενδεικτικά: *Medicine, suffering and death: palliation and the ethics of caring for those we cannot cure*. Στο: Tampakis, K. & Ventis, Ch., eds., *Orthodox Christianity and Modern Science: Past, Present and Future*. Brepols, 2023, σελ. 83–117). Στα επιστημονικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η επικοινωνία των ανθρωπιστικών επιστημών με την ιατρική, η φιλοσοφία της ιατρικής, ο διάλογος θρησκείας και επιστήμης, η ιστορία των θεσμών και πρακτικών παιδικής προστασίας καθώς και η πρωτοβάθμια ανακουφιστική-παρηγορική φροντίδα στο πλαίσιο των κοινοτήτων συμπαράστασης και της κοινωνίας των πολιτών.

Εκπαιδευτές*



Ο **Γιώργος Βλαχάκης** υπηρετεί ως μέλος ΔΕΠ στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΕΑΠ στη βαθμίδα του Καθηγητή. Είναι συντονιστής στη Θεματική Ενότητα «Ελληνική Φιλοσοφία και Επιστήμη: από την αρχαιότητα ως τον 20^ο αιώνα» του Προγράμματος Σπουδών «Ελληνικός Πολιτισμός», μέλος και πρόεδρος της ΑΕΕ του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του ΕΑΠ «Επικοινωνία της Επιστήμης». Το ερευνητικό του έργο σχετίζεται κυρίως με την Ιστορία των Επιστημών στον ελληνικό χώρο από τον 18ο έως και τον 20ο αιώνα. Έχει δημοσιεύσεις σε ελληνικά και ξένα περιοδικά με κριτές. Είναι μέλος πολλών επιστημονικών ενώσεων, γραμματέας του History of Physics Group της European Physical Society και αντεπιστέλλον μέλος της International Academy of the History of Science (Διεθνής Ακαδημία Ιστορίας των Επιστημών). Έχει την επιστημονική επιμέλεια σε συλλογικούς τόμους και θεματικά τεύχη περιοδικών (ενδεικτικά: Tampakis, K. & Vlachakis, G. N., eds., *Science & Literature: Imagination, Medicine and Space*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Αθήνα, 2020).



Ο **Κώστας Ταμπάκης** είναι Κύριος Ερευνητής στην Ιστορία της Επιστήμης και Τεχνολογίας στην Ελλάδα, στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την Ιστορία των Σχέσεων Θρησκείας και Επιστήμης, την Πολιτισμική και Ιδεολογική Ιστορία των Επιστημών και τις σχέσεις Επιστήμης και Λογοτεχνίας. Μελέτες του κ. Ταμπάκη έχουν δημοσιευτεί στα περιοδικά *ISIS*, *British Journal for the History of Science*, *Centaurus* και *History of Science*, έχει δε επιμεληθεί σειρά συλλογικών τόμων (ενδεικτικά: Tampakis, K. & Numbers, R., eds., *History of Science and Orthodox Christianity*, Brepols, 2024). Ο κ. Ταμπάκης διδάσκει στο ΕΑΠ ως Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΣΕΠ) για μια δεκαπενταετία, στα Προγράμματα Σπουδών «Ευρωπαϊκός Πολιτισμός» και «Ελληνικός Πολιτισμός» καθώς και στο ΠΜΣ «Επικοινωνία της Επιστήμης». Έχει επίσης διδάξει στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, τις ενότητες Ιστορία των Επιστημών και Επιστήμη και Θρησκεία. Είναι Fellow της International Society for Science and Religion.



Η **Σάντυ Σακορράφου** έχει εργαστεί ως Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Είναι Διδάκτωρ Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του πανεπιστημίου University of Leeds και έχει διατελέσει διδάσκουσα (tutor) στο Τμήμα History and Philosophy of Science Department, University of Leeds, μέλος ΣΕΠ του ΕΑΠ στη θεματική ενότητα «Οι επιστήμες της δύσης και του ανθρώπου στην Ευρώπη, στο Πρόγραμμα Σπουδών «Ευρωπαϊκός Πολιτισμός», επιστημονική συνεργάτης στο Τμήμα Μηχανικών Αυτοματισμού της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας καθώς και στη Σχολή Διοίκησης και Επιτελών του Πολεμικού Ναυτικού. Το ερευνητικό της έργο έχει δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους (ενδεικτικά: *Science, Religion and Bioethical Issues in Greek Orthodox Journals, 1998 to the present*. Στο: Tampakis, K. & Ventis, Ch., eds., *Orthodox Christianity and Modern Science: Past, Present and Future*. Brepols, 2023, σελ. 63-82). Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα είναι η Επιστήμη και Θρησκεία, η Βιοηθική, η Ιστορία της Επιστήμης από τον 17ο έως τον 19ο αιώνα και η Ιστορία της Αλχημείας.

**Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών εβδομάδων προβλέπονται εισηγήσεις από προσκεκλημένες/ους ομιλήτριες/ες, που θα ανακοινώνονται εγκαίρως κατά τη διάρκεια του Προγράμματος.*

B. Δομή του Προγράμματος

Θεματικές ενότητες Προγράμματος και περιγραφή τους:

Τίτλος Δ.Ε.1: Περιγραφή του πεδίου, ιστορικά στοιχεία και ορισμοί

Μαθησιακοί στόχοι

- Να περιγραφεί το πεδίο των Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ιατρική
- Να παρουσιαστεί η εξέλιξη και διαμόρφωση του πεδίου από τις απαρχές του μέχρι σήμερα

Περιεχόμενο

- Αναζητώντας το ανθρώπινο πρόσωπο της ιατρικής
- Ορισμοί του πεδίου των Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ιατρική
- Κύριοι σταθμοί, πρωτεργάτες και βασικοί συντελεστές

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.2: Οι απαρχές της ιατρικής και της επιστήμης: από τον μύθο στον λόγο

Μαθησιακοί στόχοι

- Να περιγραφεί η ανάδυση της επιστημονικής σκέψης κατά την αρχαιότητα
- Να συζητηθεί η σχέση ιατρικής και επιστήμης στην αρχαία Ελλάδα

Περιεχόμενο

- Από τον μύθο στον λόγο: θεμελιώνοντας την ιατρική ως επιστήμη
- Η διαμόρφωση της επιστημονικής ιατρικής μέσα από την Ιπποκρατική Συλλογή

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνος εκπαιδευτής: Κ. Ταμπάκης

Τίτλος Δ.Ε.3: Ιατρική και επιστήμη στο Βυζάντιο

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστεί η θεώρηση της ιατρικής κατά τη βυζαντινή περίοδο
- Να συζητηθεί η θέση της ιατρικής στη φιλοσοφική και θεολογική παιδεία του ιατρού κατά τη βυζαντινή περίοδο

Περιεχόμενο

- Φιλοσοφία, ιατρική και πίστη κατά τη βυζαντινή περίοδο
- Η μελέτη της ιατρικής στο Βυζάντιο: η περίπτωση του φιλόσοφου Μιχαήλ Ψελλού

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.4: Ιατρική και επιστήμη στη νεωτερική εποχή

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστούν οι σημαντικοί σταθμοί διαμόρφωσης του σύγχρονου χαρακτήρα της ιατρικής
- Να συζητηθεί η θεμελίωση του επιστημονικού χαρακτήρα της ιατρικής στο πλαίσιο της εξέλιξης των θετικών επιστημών κατά τη νεωτερική εποχή, με έμφαση στην ιστορία των θετικών επιστημών στην Ελλάδα τον 18^ο και 19^ο αιώνα

Περιεχόμενο

- Η «έκρηξη» της επιστημονικής γνώσης και η ανάγκη εξειδίκευσης
- Η ανάπτυξη των θετικών επιστημών στην Ελλάδα κατά τη νεωτερική εποχή
- Ο ρόλος του καρτεσιανού δυισμού στην ανάπτυξη και διαμόρφωση του χαρακτήρα της σύγχρονης επιστήμης και της ιατρικής

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνος εκπαιδευτής: Γ. Βλαχάκης

Τίτλος Δ.Ε.5: Τεχνολογία, επιστήμη και ιατρική: διάλογος και προκλήσεις

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστούν οι βασικές επιστημολογικές προσεγγίσεις της επιστημονικής (βιοιατρικής) γνώσης
- Να συζητηθούν οι προκλήσεις του επιστημονισμού μέσα από το παράδειγμα της ευγονικής και του δαρβινισμού
- Να κατανοηθεί ο «διαμεσολαβητικός» ρόλος της βιοιατρικής τεχνολογίας στη σχέση επαγγελματία υγείας- ασθενούς

Περιεχόμενο

- Εμπειρισμός, φυσιοκρατία, επιστημονισμός/θετικισμός: επιστήμη, τέχνη και «τεχνολογία» της ιατρικής
- Επιστήμη και δημιουργισμός: η συζήτηση για τη φύση του ανθρώπου και τη μελέτη του ανθρωπίνου σώματος
- Ευγονική και δαρβινισμός

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Σ. Σακορράφου

Τίτλος Δ.Ε.6: Κατανόηση και εξήγηση: όψεις του γνωρίζειν στην ιατρική και τις επιστήμες υγείας

Μαθησιακοί στόχοι

- Να συζητηθεί ο καρτεσιανός δυισμός καθώς και εναλλακτικές προσεγγίσεις του γνωρίζειν (π.χ. ενσυναισθητική κατανόηση, διαισθητική γνώση) στην ιατρική και τις επιστήμες υγείας
- Να αναλυθούν οι έννοιες της κατανόησης και της εξήγησης στις ανθρωπιστικές επιστήμες και την ιατρική
- Να παρουσιαστούν οι θεωρήσεις του αντικειμενικού και του υποκειμενικού στην ιατρική και τις επιστήμες υγείας

Περιεχόμενο

- Η έννοια της κατανόησης και της επιστημονικής εξήγησης στις ανθρωπιστικές επιστήμες («επιστήμες του πνεύματος») και την ιατρική επιστήμη
- Αντικειμενική και υποκειμενική γνώση: προκλήσεις στη σχέση επαγγελματιών υγείας- ασθενών και στην έρευνα στο πεδίο της υγείας

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.7: Ανθρωπολογία της υγείας και πολιτισμικές προσεγγίσεις της ασθένειας

Μαθησιακοί στόχοι

- Να περιγραφεί το πεδίο της ανθρωπολογίας της υγείας, οι κύριες θεωρήσεις και οι εκφραστές τους
- Να συζητηθεί η πολιτισμική-οικολογική προσέγγιση της υγείας, της ασθένειας και των συστημάτων υγείας

Περιεχόμενο

- Η ανθρωπολογία της υγείας ως υποκλάδος της ανθρωπολογίας: απαρχές και ιστορική εξέλιξη
- Πολιτισμικές προσεγγίσεις της ασθένειας και της φροντίδας υγείας: το παράδειγμα της νευρασθένειας

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.8: Κοινωνιολογία της υγείας και η περίπτωση της αναπηρίας

Μαθησιακοί στόχοι

- Να περιγραφεί το πεδίο της κοινωνιολογίας της υγείας και της ασθένειας, οι κύριες θεωρήσεις και εκφραστές τους
- Να αναλυθούν βασικές έννοιες του πεδίου (κοινωνικό μοντέλο υγείας, κοινωνική κατασκευή της ιατρικής γνώσης, κοινωνικοί καθοριστικοί παράγοντες υγείας και ασθένειας, κοινωνικές ανισότητες και δομική ευαλωτότητα)

Περιεχόμενο

- Το βιοψυχοκοινωνικό και το κοινωνικό μοντέλο υγείας: το ανθρώπινο σώμα και το ανθρώπινο πρόσωπο στο κοινωνικό-περιβαλλοντικό του πλαίσιο
- Ο ρόλος του αρρώστου (sick role) και η περίπτωση της αναπηρίας
- Η Νέα Δημόσια Υγεία: από το «Πανόπτικον» στη προαγωγή της υγείας και την κοινοτική φροντίδα

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.9: Φιλοσοφία, Ιατρική και Επιστήμες Υγείας I

Μαθησιακοί στόχοι

- Να συζητηθούν οι θεωρήσεις της σχέσης ιατρικής και φιλοσοφίας και οι βασικοί εκφραστές τους
- Να παρουσιαστεί το έργο πρωτεργατών και σύγχρονων μελετητών της προσέγγισης φιλοσοφίας και ιατρικής

Περιεχόμενο

- Η φιλοσοφία στην Ιατρική και η φιλοσοφία της ιατρικής
- Κλάδοι και ρεύματα της φιλοσοφίας σε συνάφεια με την ιατρική και τις επιστήμες υγείας
- Βασικές αρχές ηθικής φιλοσοφίας

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.10: Φιλοσοφία, Ιατρική και Επιστήμες Υγείας II

Μαθησιακοί στόχοι

- Να συζητηθούν έννοιες της φαινομενολογίας σε συνάφεια με το βίωμα της ασθένειας
- Να παρουσιαστεί ο διάλογος ερμηνευτικής με το πεδίο της ιατρικής και της υγείας

Περιεχόμενο

- Φαινομενολογικές προσεγγίσεις του βιώματος της ασθένειας: βιόκοσμος και βιωμένο σώμα
- Η φιλοσοφική ερμηνευτική και το πεδίο της υγείας

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.11: Θρησκεία και πνευματικότητα I

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστούν οι έννοιες της *θρησκευτικότητας* (religiosity) και της *πνευματικότητας* (spirituality) σε συνάφεια με την ιατρική και τις επιστήμες υγείας
- Να συζητηθεί η νοηματοδότηση του βιώματος της ασθένειας/αναπηρίας στο πλαίσιο θρησκευτικών/πνευματικών πεποιθήσεων πασχόντων- επαγγελματιών υγείας

Περιεχόμενο

- Θρησκευτικότητα και πνευματικότητα στην εκκοσμικευμένη εποχή: το νεωτερικό υποκείμενο και η έννοια της απώλειας εαυτού και ταυτότητας
- Προσεγγίσεις του πλήγματος της ασθένειας/αναπηρίας στην ορθόδοξη πνευματική παράδοση, στα κύρια θρησκευτικά δόγματα καθώς και στο πλαίσιο της αθεΐας και του αγνωστικισμού

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.12: Θρησκεία και πνευματικότητα II

Μαθησιακοί στόχοι

- Να συζητηθεί η ανίχνευση πνευματικών αναγκών ως μέρος της ολοκληρωμένης φροντίδας υγείας
- Να αναλυθεί η έννοια της *πνευματικής φροντίδας* (spiritual care)

Περιεχόμενο

- *Πνευματική επάρκεια* (spiritual competency) και *πνευματική φροντίδα* (spiritual care)
- Η ανταπόκριση στις πνευματικές ανάγκες των ασθενών ως μέρος της κλινικής πρακτικής των επαγγελματιών υγείας

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.13: Ηθικά διλήμματα και το πεδίο της βιοηθικής I

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστεί η ανάπτυξη του πεδίου της βιοηθικής και να περιγραφούν οι βασικές αρχές του
- Να συζητηθούν τα κύρια βιοηθικά διλήμματα που θέτει η πρόοδος της βιοϊατρικής τεχνολογίας

Περιεχόμενο

- Ιστορική εξέλιξη του πεδίου της βιοηθικής και βασικοί συντελεστές
- Ορισμός της βιοηθικής, βασικές βιοηθικές έννοιες, θεωρίες και αρχές
- Κύρια βιοηθικά ζητήματα – βιοϊατρικές προσεγγίσεις

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Σ. Σακορράφου

Τίτλος Δ.Ε.14: Ηθικά διλήμματα και το πεδίο της βιοηθικής II

Μαθησιακοί στόχοι

- Να συζητηθούν οι πολύπλευρες προκλήσεις που θέτουν τα βιοηθικά διλήμματα σε επαγγελματίες υγείας και ασθενείς/οικογένειες
- Να περιγραφεί η ορθόδοξη χριστιανική θεώρηση της βιοηθικής
- Να περιγραφούν οι προσεγγίσεις των βιοηθικών ζητημάτων μέσα από την σκοπιά της ορθόδοξης χριστιανικής ανθρωπολογίας

Περιεχόμενο

- Ορθόδοξες προσεγγίσεις σε βιοηθικά προβλήματα: βασικές έννοιες και αρχές
- Ενδεικτικές περιπτώσεις εφαρμοσμένης ηθικής (π.χ., τερματισμός κύησης, ευθανασία, μεταμόσχευση οργάνων και εγκεφαλικός θάνατος) μέσα από τη βιοϊατρική, φιλοσοφική και χριστιανική οπτική

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Σ. Σακορράφου

Τίτλος Δ.Ε.15: Το βίωμα της ασθένειας και λογοτεχνία

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστεί η αξιοποίηση της λογοτεχνίας για την κατανόηση του βιώματος της ασθένειας από την πλευρά του πάσχοντος ατόμου, του οικογενειακού, κοινωνικού και ευρύτερου πολιτισμικού του περιβάλλοντος
- Να συζητηθούν χαρακτηριστικά έργα της κλασσικής και σύγχρονης λογοτεχνίας που αποτελούν αφηγήσεις της ασθένειας και του πάσχειν ασθενών- οικογενειών

Περιεχόμενο

- Λογοτεχνία και ιατρική
- «Παθογραφίες»: αποτυπώνοντας το βίωμα της ασθένειας

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.16: Πάσχειν, θνητότητα και ποιητικός λόγος

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστεί η έκφραση του πάσχειν και της θνητότητας μέσω του ποιητικού λόγου
- Να συζητηθεί η συμβολή της ποίησης στην κατανόηση του βιώματος της οδύνης

Περιεχόμενο

- Η ποίηση και το «ανείπωτο»
- Βιωματική προσέγγιση επιλεγμένων ποιητικών έργων

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.17: Αναπαράσταση, όραση και ερμηνεία στη ζωγραφική

Μαθησιακοί στόχοι

- Να συζητηθούν η έννοια της αναπαράστασης και η λειτουργία του βλέπειν στις αναπαραστατικές τέχνες μέσα από το παράδειγμα της ζωγραφικής
- Να συζητηθεί η σχέση κατανόησης –ερμηνείας μέσα από το παράδειγμα της ζωγραφικής

Περιεχόμενο

- Παρατηρητής, παρατηρούμενο(ς) και η «αλήθεια» του πίνακα
- Παρουσίαση και συζήτηση επιλεγμένων ζωγραφικών έργων

Διάρκεια σε ώρες: 20 Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.18: Κινηματογράφος, μουσική και οδύνη

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστεί η αναπαράσταση του βιώματος της ασθένειας στον κινηματογράφο μέσα από αφηγήσεις ασθενών-ιατρών
- Να παρουσιαστεί η αναπαράσταση του βιώματος της ασθένειας στη μουσική μέσα από την περίπτωση της φυματίωσης στο αστικό λαϊκό τραγούδι
- Να συζητηθεί εν γένει η συνάφεια διαφόρων μορφών τέχνης με θέματα που άπτονται της ιατρικής και της υγείας

Περιεχόμενο

- Προβολή ντοκιμαντέρ και συζήτηση
- Παρουσίαση και συζήτηση επιλεγμένων μουσικών έργων και άλλων μορφών τέχνης

Διάρκεια σε ώρες: 20 Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.19: Αφηγηματική Ιατρική και ο θεραπευτικός διάλογος

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστεί το πεδίο της Αφηγηματικής Ιατρικής και οι κύριοι εκφραστές του
- Να συζητηθεί η Αφηγηματική Ιατρική ως παράδειγμα αναζήτησης μιας ευρύτερης κατανόησης της επικοινωνίας ιατρών/επαγγελματιών υγείας και ασθενών

Περιεχόμενο

- Αφηγηματική Ιατρική: ένα νέο πεδίο ιατρικής εκπαίδευσης και κλινικής πράξης;
- Αφήγηση της ασθένειας και ιστορικό της νόσου: δύο οπτικές του ίδιου φαινομένου;

Διάρκεια σε ώρες: 20 Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.20: Μελέτη περίπτωσης: Ανακουφιστική – Παρηγορική Ιατρική και το τέλος της ζωής

Μαθησιακοί στόχοι

- Να συζητηθεί η Ανακουφιστική- Παρηγορική ιατρική ως παράδειγμα διαθεματικής θεώρησης του πάσχον
- Να παρουσιαστούν τα πεδία προσέγγισης ανακουφιστικής φροντίδας και ανθρωπιστικών επισημών

Περιεχόμενο

- Η θεώρηση της ανίατης νόσου ως αποτυχίας της ιατρικής και η γέννηση της ανακουφιστικής φροντίδας
- Η έννοια του ολικού πόνου (total pain): προβληματισμοί και προκλήσεις
- Η φροντίδα στο τέλος της ζωής ως συνοδεία και συμπαράσταση: τι μαθαίνουμε από τις ανθρωπιστικές επιστήμες;

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.21: Η θεραπευτική σχέση- Σχεσιακή Ιατρική

Μαθησιακοί στόχοι

- Να αναλυθεί η έννοια της θεραπευτικής σχέσης με το πάσχον άτομο και τους φροντιστές του
- Να παρουσιαστούν οι βασικές αρχές της Σχεσιακής Ιατρικής (Relational Medicine)

Περιεχόμενο

- Θεωρήσεις της θεραπευτικής σχέσης μεταξύ επαγγελματία υγείας-πάσχοντος ατόμου
- *Σχεσιακή πρακτική* (relational practice) και *Σχεσιακή Ιατρική* (Relational Medicine): με επίκεντρο τις διαπροσωπικές σχέσεις στην υγεία και την ασθένεια

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.22: Όροι της επικοινωνίας: αμφισημία, μεταφορά και ενσυναίσθηση

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστεί ο θεμελιώδης ρόλος της επικοινωνίας και της ενσυναίσθησης στα επαγγέλματα υγείας και πρόνοιας
- Να αναλυθούν τα γλωσσικά φαινόμενα της αμφισημίας και της μεταφοράς στο πλαίσιο της επικοινωνίας με τους χρήστες των υπηρεσιών υγείας, με επίκεντρο τη χρόνια νόσο

Περιεχόμενο

- Η επικοινωνία και η ενσυναίσθηση ως θεμέλια της κλινικής πρακτικής
- Η γλώσσα ως όχημα της θεραπευτικής σχέσης: η περίπτωση της αμφισημίας και της μεταφοράς

Διάρκεια σε ώρες: 20/Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.23: Φροντίδα και πάσχειν: προσεγγίσεις του στόχου της ιατρικής και των επιστημών υγείας

Μαθησιακοί στόχοι

- Να παρουσιαστεί η έννοια της φροντίδας-μέριμνας στην ιατρική και τις ανθρωπιστικές επιστήμες
- Να αναλυθεί η έννοια της *οδύνης* (πάσχειν, suffering) αντλώντας από το πεδίο των ανθρωπιστικών σπουδών και των τεχνών
- Να συζητηθούν οι θεωρήσεις του στόχου της ιατρικής και των επιστημών υγείας μέσα από το δίπολο *ίαση- φροντίδα* (care-cure)

Περιεχόμενο

- Η έννοια της φροντίδας –μέριμνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες και την ιατρική
- Η ανακούφιση του πάσχειν ως θεμελιώδης στόχος της ιατρικής
- *Ίαση* (cure), *φροντίδα* (care) και τα επαγγέλματα υγείας και πρόνοιας (helping professions)

Διάρκεια σε ώρες: 20 Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Τίτλος Δ.Ε.24: Σύγχρονοι προβληματισμοί και το μέλλον του πεδίου των Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ιατρική

Μαθησιακοί στόχοι

- Να κατανοηθεί η σημασία της ενσωμάτωσης των ανθρωπιστικών επιστημών στην εκπαίδευση ιατρών και άλλων επαγγελματιών υγείας
- Να αναλυθούν οι κατευθύνσεις του πεδίου και οι σύγχρονες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει

Περιεχόμενο

- Επικοινωνία της επιστήμης και σύγχρονη ιατρική
- Πανδημία, γήρανση του πληθυσμού και κλιματική κρίση: μελλοντικές κατευθύνσεις των ανθρωπιστικών επιστημών στην ιατρική και τη φροντίδα υγείας
- Κριτική θεώρηση του πεδίου ανθρωπιστικών επιστημών στην ιατρική και την υγεία.

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνος εκπαιδευτής: Γ. Βλαχάκης

Τίτλος Δ.Ε.25: Ανασκόπηση, αξιολόγηση

Ανασκόπηση βασικών εννοιών και προσεγγίσεων- αξιολόγηση Προγράμματος

Διάρκεια σε ώρες: 20/ Αξία σε ECTS: 0,8

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μ. Μπούρη

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Επιμέρους Διδακτικών Ενοτήτων:

Τίτλος ενότητας	Εβδομάδα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS	Εκπαιδευτές
Περιγραφή του πεδίου, ιστορικά στοιχεία και ορισμοί	1	4	0,8	ΒΛΑΧΑΚΗΣ, ΤΑΜΠΑΚΗΣ, ΜΠΟΥΡΗ, ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΥ
Οι απαρχές της ιατρικής και της επιστήμης: από τον μύθο στον λόγο	2	4	0,8	ΤΑΜΠΑΚΗΣ
Ιατρική και επιστήμη στο Βυζάντιο	3	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Ιατρική και επιστήμη στη νεωτερική εποχή	4	4	0,8	ΒΛΑΧΑΚΗΣ
Τεχνολογία, επιστήμη και ιατρική: διάλογος και προκλήσεις	5	4	0,8	ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΥ
Κατανόηση και εξήγηση: όψεις του γνωρίζειν στην ιατρική και τις επιστήμες υγείας	6	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Ανθρωπολογία της υγείας και πολιτισμικές προσεγγίσεις της ασθένειας	7	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Κοινωνιολογία της υγείας και η περίπτωση της αναπηρίας	8	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Φιλοσοφία, Ιατρική και Επιστήμες Υγείας I	9	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Φιλοσοφία, Ιατρική και Επιστήμες Υγείας II	10	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Θρησκεία και πνευματικότητα I	11	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Θρησκεία και πνευματικότητα II	12	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Ηθικά διλήμματα και το πεδίο της βιοηθικής I	13	4	0,8	ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΥ
Ηθικά διλήμματα και το πεδίο της βιοηθικής II	14	4	0,8	ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΥ
Το βίωμα της ασθένειας και λογοτεχνία	15	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ

Πάσχουν, θνητότητα και ποιητικός λόγος	16	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Αναπαράσταση, όραση και ερμηνεία στη ζωγραφική	17	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Κινηματογράφος, μουσική και οδύνη	18	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Αφηγηματική Ιατρική και ο θεραπευτικός διάλογος	19	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Μελέτη περίπτωσης: Ανακουφιστική – Παρηγορική Ιατρική και το τέλος της ζωής	20	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Η θεραπευτική σχέση- Σχεσιακή Ιατρική	21	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Όροι της επικοινωνίας: αμφισημία, μεταφορά και ενσυναίσθηση	22	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Φροντίδα και πάσχουν: προσεγγίσεις του στόχου της ιατρικής και των επιστημών υγείας	23	4	0,8	ΜΠΟΥΡΗ
Σύγχρονοι προβληματισμοί και το μέλλον του πεδίου των Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ιατρική	24	4	0,8	ΒΛΑΧΑΚΗΣ
Ανασκόπηση- αξιολόγηση	25	4	0,8	ΒΛΑΧΑΚΗΣ, ΤΑΜΠΑΚΗΣ, ΜΠΟΥΡΗ, ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΥ

Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος, Αξιολόγηση & Πιστοποίηση

Διδασκαλία & Παρακολούθηση

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ακολουθεί τη μεθοδολογία της Ανοικτής και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Κάθε εβδομάδα και σε προκαθορισμένη ώρα και ημέρα θα πραγματοποιείται μία διαδικτυακή συνάντηση μέσω της εικονικής αίθουσας του ΕΑΠ. Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνεται επίσης ένα διήμερο σεμινάριο για το οποίο προτείνεται η φυσική παρουσία των εκπαιδευόμενων, ενώ θα υφίσταται και δυνατότητα απομακρυσμένης παρακολούθησης.

Το εκπαιδευτικό υλικό αναρτάται σταδιακά στην πλατφόρμα ψηφιακής εκπαίδευσης του ΕΚΔΙΜ σε ψηφιακή μορφή. Είναι εύκολα εκτυπώσιμο για τους χρήστες που προτιμούν έντυπο υλικό. Επιπλέον, προσφέρεται η δυνατότητα ανάρτησης υλικού και εργασιών από την πλευρά των εκπαιδευόμενων, προς αξιολόγηση.

Περιγραφή εκπαιδευτικού υλικού

Επικαιροποιημένη σχετική βιβλιογραφία. Βασικά κείμενα μελέτης σε αρχείο pdf. Συνοπτικές παρουσιάσεις μαθημάτων σε power point. Επιστημονικές δημοσιεύσεις, άρθρα και εκπαιδευτικά βίντεο ανοικτής πρόσβασης. Υλικό παρακίνησης, μελέτη περίπτωσης και προτεινόμενες δραστηριότητες για αναστοχασμό και συζήτηση.

Δείγμα εκπαιδευτικού υλικού

Rabinowitz DG. On the arts and humanities in medical education. *Philos Ethics Humanit Med*. 2021 Jun 30;16(1):4. doi: 10.1186/s13010-021-00102-0. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8243912/>

Evans HM, Greaves DA. Ten years of medical humanities: a decade in the life of a journal and a discipline. *Med Humanit*. 2010 Dec;36(2):66-8. doi: 10.1136/jmh.2010.005603. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3779829/>

Τρόπος αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων

Η αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων περιλαμβάνει την απάντηση σε μία δραστηριότητα ανά εβδομάδα μελέτης η οποία μπορεί να είναι ερώτηση ανοικτού τύπου ή ερώτηση κλειστού τύπου (πολλαπλής επιλογής, σωστό-λάθος, συμπλήρωση κενών κ.λπ.) με την οποία θα ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης των όσων περιλαμβάνονται στην ύλη της εβδομάδας αυτής, καθώς και μία συνθετική εργασία των 1500- 2000 λέξεων η οποία θα παραδοθεί δύο εβδομάδες πριν την τελική ολοκλήρωση του Προγράμματος. Το θέμα της εργασίας θα επιλεγεί από τους/τις εκπαιδευόμενος/ες μέσα από ένα κατάλογο προτεινόμενων θεμάτων που θα τους δοθεί στην πορεία υλοποίησης του Προγράμματος.

Αξιολόγηση Προγράμματος

Για την αξιολόγηση των παρεχόμενων από το Πρόγραμμα υπηρεσιών σε επίπεδο εκπαιδευτικού έργου αλλά και διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, οι εκπαιδευόμενοι/ες στο τέλος του προγράμματος καλούνται να συμπληρώσουν ενιαίο ερωτηματολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένους άξονες και δείκτες αξιολόγησης, που επεξεργάζεται και παρακολουθείται από την Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης (ΜΕΑΕ) του ΕΑΠ.¹

Τύπος χορηγούμενου πιστοποιητικού

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, χορηγείται «Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης» καθώς και «Παράρτημα Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης», στα οποία αναγράφονται τα εξής στοιχεία: α) η διάρκεια του προγράμματος σε ώρες, β) η μέθοδος διδασκαλίας, γ) οι πιστωτικές μονάδες ECTS και δ) οι τίτλοι των θεματικών ή διδακτικών ενοτήτων του προγράμματος.

Τα πιστοποιητικά υπογράφονται από την Επιστημονικά Υπεύθυνη του Προγράμματος και τον Πρόεδρο του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ και θα είναι διαθέσιμα μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης του Προγράμματος χορηγείται απλή «Βεβαίωση Παρακολούθησης». Για τη χορήγηση των πιστοποιητικών απαιτείται επιπλέον και η αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων του Προγράμματος.

Λοιπές Υποχρεώσεις Εκπαιδευόμενων

Πέρα από την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής από τους/τις εκπαιδευόμενους/ες:

- Αποπληρωμή του συνόλου των τελών συμμετοχής
- Αποδοχή συμμετοχής τους στη διαδικασία αξιολόγησης του Προγράμματος

Υποχρεώσεις Εκπαιδευτών

- Επικοινωνούν μέσω της εκπαιδευτικής πλατφόρμας με τους/τις εκπαιδευόμενους/ες απαντώντας σε απορίες/ διευκρινίσεις που τυχόν τους έχουν απευθυνθεί
- Αναρτούν στην εκπαιδευτική πλατφόρμα ανακοινώσεις αναφορικά με το μάθημα και τον τρόπο διεξαγωγής του
- Επιλύουν απορίες, κατευθύνουν τους/ες εκπαιδευόμενους/ες στην παραγωγική μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού, προτείνουν επιπρόσθετη βιβλιογραφία
- Παροτρύνουν τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για ενεργό συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Ασκούν κάθε έργο ή εργασία που άπτεται της εκπαιδευτικής υποστήριξης των εκπαιδευόμενων
- Βαθμολογούν τις ερωτήσεις ανάπτυξης και τις εργασίες των εκπαιδευόμενων.

¹ Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ., Άρθρο 8

Δ. Τρόπος Επιλογής & Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Απαιτούμενα τυπικά προσόντα και απαραίτητα δικαιολογητικά

Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε όλους/ες τους/τις αποφοίτους ΑΕΙ και ΑΤΕΙ. Η γνώση της αγγλικής γλώσσας σε καλό επίπεδο αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα.

Τρόπος επιλογής των εκπαιδευόμενων

Η επιλογή των εκπαιδευομένων θα γίνει με βάση τη σειρά υποβολής της αίτησης.

Τρόπος εγγραφής στο Πρόγραμμα

Η εγγραφή στο Πρόγραμμα γίνεται ηλεκτρονικά με την υποβολή Αίτησης Εγγραφής στο <https://apps.eap.gr/kedivim/web/>

Δίδακτρα και τρόπος πληρωμής

Το κόστος συμμετοχής στο Πρόγραμμα είναι 350 Ευρώ ανά εκπαιδευόμενο/η.
Το ποσόν αυτό μπορεί να αποπληρωθεί σε 3 δόσεις (κατά την εγγραφή, κατά το μέσον του Προγράμματος και πριν την παραλαβή του πιστοποιητικού επιμόρφωσης).
Για την εφάπαξ αποπληρωμή του κόστους συμμετοχής ισχύει έκπτωση 20%.
Για τους άνεργους και πολύτεκνους ισχύει έκπτωση 30%.

Επίσης δίνονται δύο (2) υποτροφίες σε απόρους συμμετέχοντες με βάση το χαμηλό εισόδημα όπως εμφανίζεται στη φορολογική δήλωση καθώς και μία (1) υποτροφία σε απεξαρτημένο από ναρκωτικές ουσίες άτομο με βάση σχετική βεβαίωση του ΟΚΑΝΑ (με σειρά υποβολής της αίτησης).

Επιστροφή διδάκτρων: Επιστροφή του 100% εάν ο/η εκπαιδευόμενος/η αποχωρήσει την πρώτη εβδομάδα, του 30% εάν αποχωρήσει μέχρι και το μέσον του Προγράμματος, καμία επιστροφή εάν αποχωρήσει στη συνέχεια.

Τα δίδακτρα καταβάλλονται σε τραπεζικό λογαριασμό του ΕΛΚΕ του ΕΑΠ, με τα παρακάτω στοιχεία:

-Αριθμός λογαριασμού (IBAN): GR6001405300530002001002408

-Τράπεζα: ALPHA BANK

-Στοιχεία δικαιούχου: ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Στο αποδεικτικό κατάθεσης οπωσδήποτε να αναγράφεται κωδικός έργου: 80675, το όνομα και το επίθετο του/της εκπαιδευόμενου/νης καθώς και ο τίτλος του προγράμματος: «Το βίωμα της ασθένειας και η επιστήμη της θεραπείας: Ανθρωπιστικές Επιστήμες στην Ιατρική».

Πληροφορίες: Κωνσταντίνος Κωνσταντόπουλος, τηλ. 210 9097206, kkonstantopoulos@eap.gr